

Letnik IV.

Št. 40.

Ilustrirani Glasnik

Letno stane 12 K (ena številka 30 din.), za Nemčijo 14 K, za druge države in Ameriko 16 K. — Slike in dopisi se pošiljajo uredništvu „Ilustr. Glasnika“ v Ljubljani (Katol. Tiskarna), naročnina, reklamacije in inserati na upravištvu.

Izhaja ob četrkih

6. junija 1918

Na Sredozemskem morju: Posadka potopljenega angleškega parnika „Parkgate“ v rešilnem čolnu.

Potopljene ladje v Dardanelah ☉ Po 20 letih iz morja dvignjena ameriška ladja ☉
Iz Kamienieca Podolskega ☉ Naš cesar med svojim ljudstvom na Primorskem; spre-
jem v Labinju ☉ Tartarska čajnica ☉ Mejna straža ☉ Bolgarska svatba ☉ itd.

Gozd. Ljudska povest iz leta 1911.
Spisal J. Mohorov. (Dalje.)

VII.

Usihajoča rosa.

Petek po sv. Rešnjem Telesu je deževalo in teden pozneje je bila huda nevihta z dežjem in točo. Tudi je izruval vihar par smrek ob robu gozda in je treščilo v cerkveni zvonik in preklalo ropotuljo na dva dela. Zvonove je oplazilo brezsledno, le veliki zvon je bil rahlo zajčal in je bil od tistega dne njegov glas nekoliko temnejši, neizrazito meglen. Kdove, morda so zato menili ljudje, da ne pomeni nič dobrega . . .

In je bilo vendar vreme, da nikoli takega. Vedri, vetroviti dnevi, izprva popoldne rahlo oblačni, toda iz dne v dan vedrejši, iz tedna v teden manj vetrni, in nebo neskončno vzbočeno v nasičeni modrini. Po tednu je zevalo blato ob njivah in kolovozih ali pa se strjala ilovica kakor v kremen, ki se je brusil pod nakovanim škornjem v rumen dušič prah. Cesta je noč in dan ležala v rahli megli prahu, komaj zjutraj pred vzhodom solнца je vonjala sveže vsled rosnih kapelj, ki so se usipale s sadnega drevja in nekaj jagredov na prašno gaz. Četrty teden je hipoma vzrastla vročina, se zgostila v nekaj oblakov. Ljudje so se oddehnili: da je dež potreben. Oblaki so prešli, in se je skoraj zdelo, kakor da so se stopili v modrino neba, ki je bila odslej pod noč sivoumazana, ob solnčnem vzhodu sveža, čista, ob enajstih koprenastobleda in pod večer rujavozelena. Iz modre neskončnosti je rastlo nekaj morečega, jeklenosivega, zoprnega očem, težk ga duhu, živcem in pljučam. Že so zevale razpoke v poljskih stezah in se odpirale pokošene livade. Arnika je bila lepa, otavo je suša morila v kali. Pšenica in rž sta bili v kozolcih, orači so vriskali ker se jim je kadilo za plugom, sejanci so neradi odpirali dlan; padalo je seme v prašno grudo. Ga li ne izzoblje tič, li ne strohni, preden ga nebeška rosa izkali? — Polje in vrt sta vpila po rosi in dežju. Vidno se je osušil studenec, splahnil je potok in reka je padla nizko pod breg. Po dolini se je prelivalo

jalo zatoхло, kakor ob oknu sušilnice. Nihče ni skoraj opazil, da je nehala prijetnost pomladi in se začela groza nepoznanega poletja, brez nevihte, ki si je je kmet želel in se je bal. Ko pa je oplazil po petih tednih neskončno žgoči val hujše in močnejše polje in vrt in livado, je bilo jasno: jesenska setev bo zgorela, zgorela otava, fižol, usušil se krompir, zamrlo cvetje in med in rosa in hlad. Bila je jesen v polju sredi poletja.

ži, ni oddiha, ni izhoda izpuhtevanju, življenju. Ni duška srcu, ki bi ljubilo, živelo, delalo, hotelo in se branilo in ne more. Vsak dan ko prejšnji: isto neprijetno moreče čustvo vpricho žene doma, ki kljubuje, iz lastne trme, gotove jeze, brez pravega srda, gotove nevolje, brez strasti; ne hladno, ne pekoče, a enakomerno dušeče obzorje, doba brez rose in ura brez zakonske sreče . . .

»Ne udam se ji,« je mislil Logar in

Potopljeni parniki in jadrnice v Dardanelah (morske ožine med Evropo in Azijo, ki vežejo Črno morje s Sredozemskim, in radi katerih posesti so se vršili že številni boji s Turčijo.)

Gozdovi pa so stali in kljubovali. Še je vejal iz njih, hladno, sveže; še je lilo iz dvajsetih kolovozov v polje kakor nevidna hladilna voda in je sikalo iz nevidnih razpok mokrote, da bi si mogel zmociti roke in obraz. Tudi rosa je bila močna v praproti in visoki travi, dasi je ginila že opoludne povžita od žarke sile, ki je po solnčnem vzhodu začenjala lizati v robove gozda in lesovja in z vztrajnostjo naravnih zakonov silila v hlad in senco smrek in borov.

Vedno mokri klanec pod Gozdom pri Logarjevih je bobnel ko kamen pod nogo gospodarja Logarja. Stopal je rahlo upognjeni mož dan za dnem samotno pot od doma v gozd, ne da bi imel opravka v lesu. Hodil je, kakor da je ni poti izven ene: pot od doma. Obličje je bilo trudno, rumeno ob sencih, noge trde, trudne, mrtva volja — posledica vročine. Tudi drugi so tožili o bolestih, o brezspanju in

posedal na parobek sredi Črč in se razvnel do telesne bolečine. »Prejšnji teden smo imeli telička, lahko bi bila rekla eno, ko sem iskal pratiko,« je govoril sam seboj, »pa je ni. In včeraj ji je lisjak odnesel petelina, pa ni niti zinila.«

Strmel je predse v suho travo in mislil še dalje: Odkod je vzela tako trmo? Ali ni ženska? Ali ni navsezadnje vendarle manj uporna in močna? Ali ona, njegova Tona, res nič ne trpi? In je njena vedra hladnost res resnica? Ni li samo krinka, sram in napačen ponos?

»O, vrazja Tona,« je vzkliknil, čuteč zopet iznova nemogočnost položaja in težo posledic razpora. Zagledal se je preko izsekanih Črč v les onstran in opazil šele zdaj dvoje usahljih borov. Dvignil se je.

»Morda je pa vendarle lubadar!« je rekel in pristavil: »Oh, da bi le res bil!« Šel je v ono smer. Ko je stal ob borovcih in ju je potresal in sta mu nasula suhega igličevja na klobuk, se je skoraj raznežil in šepetal:

»Uihata, borovčka! Pa čemu, čemu?« Morda je mislil: tudi jaz usham! Topo je mlel med prsti suho igličevje in preslišal šum bosih nog za seboj. Stoprv, ko so bile tiste boste noge utonle v jelševju in stopile na trhlo vejo, se je ozrl za šumom. Videl ni nič, toda mislil je:

»Gobova mati stiče za gobami. Udarjena je letos ženica!« Skoro na smeh mu je šlo, ko se je domislil njene bede, in kako da hodi zalivat ona mesta, ki jih pozna, da so tam gobe. In tudi Lukovega Francéta se je domislil, ki mu je obljubil Testen desetak za enega lubadarja.

(Dalje.)

Dvignjena ameriška lad a »Maine«, ki je bila povod ameriški-španski vojni, ker so — nehoté po krivici — dolžili Američani Špance, da so jim jo le-ti 15. febr. 1898 v Kubanskem pristanišču Habani potopili. Španija je v tej vojski izgubila otoke Kubo, Portoriko in Filipine.

kakor v mogočnem valu dušeče in sušeče je rdečilo listje na češnjah, fižol na prekljah; deteljica je venela, in kjer je bila nepokošena trava prešla v seme, je von-

nemirnosti. Logar ni tožil in ni čutil telesnih slabosti. Čutil je edino le neskončno tesnost, ki ji ni bilo moč uiti. Kakor da je vreme zamašilo vse luknjice v ko-

OB VOJSKI.

Igrokaz v štirih slikah.

Spisal dr. Janez Evangelist Krek.

Tretja slika.

(Boljša kmetiška soba. Agata, Klančevka; slike pred njo, pa otroška obleka in igrače.)

Agata. Že pol večnosti stojim tu in čakam odgovora. Ali naj grem iskat hlapca k Sv. Trojici ali ne? Tam vem za fanta, ki morda pride. Pri nas ga ne dobim. Pa saj sem ti to že desetkrat povedala. — — — Bog pomagaj, kakšno je pri nas! Vse pojde v nič, vse, prav vse.

Klančevka. Čim prej, tem bolje, naj vrag vse vzame.

Agata. Mene že ne bo jemal na Klanču. To ti povem. Sama ti držim hišo po koncu. Ko bi mene ne bilo, bi živina in ti že poginili.

Klančevka. Da bi se to le kmalu zgodilo! Kakorkoli; to je edino, česar še čakam.

Agata. Saj ni pametne besede s teboj. Smiliš se mi ti, pa živina se mi tudi smili. Če bi merila po prijaznosti, bi se mi morala bolj od tebe. Ko pridem s teboj skupaj, kvečjemu zarežiš name, če me sploh kaj pogledaš. Ko pa stopim v hlev, se pa vse obrne k meni; vsaka kravica, vsak telček mi posebej obliže roko, pa tako ljubko miglja z repkom, kot bi mi hotel reči: Agata, ne hodi s Klanca! Ostanj pri nas! Pa me premaža in še naprej garam. Zdaj pa ne bom več!

Klančevka. Ali sem te kdaj prosila?

Agata. Nehvaležnica grda, da se ne spoznaš. Pa se boš, ko bo prepozno. Ko me ne bo več, boš šele vedela, kaj je bila Agata za Klanec. Trideset let sem že pri hiši, prav tisti dan mi je brat pripeljal skrinjo sem, ko si bila ti majhna.

Klančevka. Takrat naj bi me bil kdo treščil ob steno, da bi bila rešena tega pekla.

Agata. Naj te Bog ne kaznuje, tako grdo govoriš. Življenje je največji božji dar in kdor ni zanj hvaležen, mu ne pojde račun z Bogom skupaj.

Klančevka. Življenje, ki ga imam jaz, je največje breme in največja nesreča. Samo, da bi imela poguma, da to reč končam; samo hitro. Kaj me brigajo tvoje čenče in litanije, kaj me briga grunt, saj nimam na svetu nič več iskati. Zakaj moram ravno jaz toliko prestati? — — — Kdo mi vrne moža nazaj? Poglej ga tu, mlad, lep, močan; oko se mu je vedno smejalo, pri delu, doma, povsod. In meni ob njem. Pa je šel; vzeli so mi ga. In komaj je prestopil tisto nesrečno Galicijo, pa je prišla pošta, da ga ni več, da je priletela granata in ga raztrgala na bogve koliko kosov, in tako še groba nima. Ne bo ga nikoli več, nikoli!

Agata. Ali misliš, da meni ni hudo pri srcu, če se nanj spomnim? (Ti si jokala za njim in po pravici si jokala; jaz pa tudi. Ne smem se zmisлити, kako je bilo tu na Klanču, ko je on gospodaril. To so bili drugi časi, kakor so zdaj.) Toda zdaj se je treba vdati. Bog že vé, kaj dela. Moliva zanj, pa bo najboljše.

Klančevka. Kaj mi pomaga molitev? Jaz ne morem več. Klela bi najlozje in preklela vse od nebes do pekla. Kletvina je moja tolažba. Vse naj bo zakleto, vse prekleto, vse — — — Saj sem molila, norica, in preklečala, da sem si kolena odrgnila. In kaj sem imela zato? — — — Fantek, moj fantek, edino, kar mi je še ostalo na svetu, ko sem njega izgubila, oh, tudi ti si šel za njim in pustil mene samo, za-

puščeno kakor pozeblo trto, kakor bukev, ki ji je vihar vse veje polomil. Ne, ne, zame ni več življenja.

Agata. Mali Janko, kako lepo dete je bil! Kolikrat mi je ovil drobne ročice krog vratu in se mi zasmel veselo, da je vse pelo v meni. Pač, pač huda poizkušnja je prišla nad te in tudi meni poka srce, ko na vse to mislim. Slišala sem pa od modrih ljudi, da rane, ki si jih človek ni sam kriv, Bog celi in nazadnje se vse prav izteče. Samo vdati se je treba v njegovo sveto voljo.

Klančevka. Kolikrat si mi to že pridigovala! Ali misliš, da se da z besedami

ne. Da veš, nič več, prav nič več! Pusti me pri miru in pojdi, da te več ne zagledam. Zame je samo še vrvice, ki si jo poiščem in si zadržnem vrat, da bo za zmiraj zaprta pot od srca v svet, da bo konec, konec. Ko bi mogla, bi prej še vse razbila in pokončala, vse, cel svet. Če je meni vojska oropala moža, naj ga tudi druga nobena nima in nobena naj ne nosi več otroka v naročju, ko so ga meni iztrgali in zakopali. Samo to bi še rada videla! Naj bi tulile vse žene in matere in si rvale lase z glave. Med grobovi naj bi blodile, kakor jaz in jokale ter iskale, kar se več nazaj priklicati ne da. Ti se mi pa poberi s svo-

Mir z Ukrajino: Naše vojaštvo gre skoz staro, slavno mesto Kamieniec-Podolski dalje proti vzhodu. Mesto se večkrat imenuje kot trdnjava v slavnih Sienkiewiczovih romanih. V ozadju se vidi še staro, zgodovinsko obzidje s stolpi.

Sedanji ukrajinski guverner iz Kamienieca-Podolskega v družbi naših častnikov.

zamoriti kragulj, ki mi noč in dan kljuje tu notri. Tvoje marnje mi samo razbole iznova moje rane. Jaz jih ne morem več prenašati, tebe in tvojega govorjenja pa tudi

jimi marnjami proč — — — proč! — — —
Agata. Podiš me, sovražiš me. V takem ne morem več. Agata gre; druge Agate ne boš več dobila. (Agata gre — v

solzah, težko, da sam Bog ve, kako; gre, ker mora, ker jo mečeš iz hiše, ki je v nji pustila vse svoje moči, in ki v nji pusti svoje srce. — — — Tolažila sem te, kakor sem znala, najboljšje; svetovala sem ti, kar sem vedela, s teboj sem jokala, s teboj trpela. Zdaj vidim, da nimam nič več dela v ti hiši.) Grem in mir ti bom dala, ne bo ti več v napotje stara, zvesta Agata. (Teža mi pa ne boš ubranila, da ne bi smela moliti zate. Jaz pa vem, da molitev pomaga in zaupam na Marijo, da me bo uslišala in te razsvetlila in ti pokazala pravo pot, ki je jaz reva nisem mogla.) Brez nevolje grem, brez jeze. Vsaj roko mi še daj v slovo! — — — Nečeš; Bog se nas usmili! (Odide.)

Klančevka. Šla je — — — Naj gre, kamor hoče — — — Zdaj sem sama. Pa čakam! — Na kaj, oh, na kaj. Čakati nimam drugega nego na konec. Ko bi se hotela udreti zemlja pod menoj, da bi se pogreznila kam globoko, v temo! Ko bi se posul strop in porušila hiša, da bi ne ostalo kamna na kamnu in bi me pokopale razvaline! (Gleda sliko): Tak-le je bil, kakor živ je pred menoj. Razgovarjal bi se rad, kakor se je tolikrat v smehu, v veselju. Ko bi prišel, bi ne poznal več svoje Anice. V kleti gališki zemlji so raztresene njegove kosti, razmesarjene, razbite, pa bolj sem razbita jaz. Trohni v prsti; jaz sem pa živa trhla. Če ve zame, me je žalosten, joka in po pravici. Kaj je ostalo od njegove Anice? Kakšen je njegov dom! Kje njegovo dete — Janko, edini, ljubljeni! (Morda res ve, morda plava njegova duša tu krog mene do smrti žalostna in bolj trpi, kot je trpel, ko mu je

mi je nasmihal, meni in njemu, ki ga je božal po rdečih ličkih. Božal in poljuboval stokrat, tisočkrat; enkrat pa nazadnje: »Marija naj varuje vaju in mene!« To so bile zadnje besede; več ga nisem videla. Pa je raste Janko in klical ata in poznal tam-le na steni Mamko božjo, ki varuje ata tam, kjer pokajo puške in zvenče sablje. Kolikrat je stegnil ročice proti nji, kolikrat; enkrat — tisto jutro — pa nazadnje! — — — Kot angelček je ležal na odru! — — — Morda sta skupaj in oba gledata na revno, nesrečno mamico in molita, da ji ne poči srce in se ji ne zblodi glava. Gotovo, gotovo! Drugače bi mi ne bilo zdaj tako lahko v srcu, tako svetlo v duši — — —) Stopnje slišim. (Si obriše solze.)

(Beračica Maruša pride.)

Maruša. Hvaljen Jezus! Nikar se me ne ustrašite, dobra Klančeva mati. Berači imamo posebne pravice. Beračem so vsa vrata odprta. Vbogaime prosimo od hiše do hiše. Če dobimo, smo hvaležni; če ne, pa tudi dobro.

Klančevka (odurno). (Res si me zmotila. Moje misli so bile daleč proč — lepe, jasne. Ne bom te zapodila.) Kaj te je prineslo k meni, ki se me sicer vse ogiblje?

Maruša. Hvala za prijazno vprašanje! Ta reč je taka-le, Klančeva mati: Jaz sem bila v mislih velikrat pri vas in sem imela trdno zaupanje, da nama pojde vkup, kadar pride prava ura. Samo za kaj majhnega vas jaz nisem hotela nikoli nadlegovati. K vam se ne hodi po par krompirčkov, ali po pest kaše, o ne: za to je

vami ne grem menjat, če imam prav suho roko in skrivljen hrbet in obleke in premoženja toliko, kolikor ga s seboj nosim.

Klančevka. Ne menjaš z menoj? Jaz pa s teboj, rada, takoj.

Maruša. Taka reč se ne sme prenačiti. (Presneto bi se lepo videlo, ko bi Klančeva mati s koškom hodila po hišah. Če že ne pride do zamene, pa narediva kompanijo, bova pa skupaj živeli na vbogaime.) Zamena je že zategadelj težka, ker ne vem, pri katerem notarju bi se naredilo tako pismo.

Klančevka. Meni obup trga srce, ti pa ničesar nimaš, razen par krp in košek in palico, pa si vesela kot bi bil cel svet tvoj.

Maruša. Saj je tudi. Več imam, nego zaslužim. Ves božji svet je moj. Rožice mi cveto in tički mi prepevajo in solnce mi greje stare kosti. Bog pa dá še poleg dobrih rok, pa imam vsak dan svatbo.

Klančevka. Srečna Maruša!

Maruša. Bog vam plačaj, da ste me tako prav presodili. Pa zdaj sem o sebi že več kot dovolj očenčala. Treba je na delo, za kar sem prišla. Da vam kratko povem: za angelčke prosim.

Klančevka. Za angelčke?

Maruša. Seveda, prav za angelčke. Nedolžni otročiči so angelčki. In zanje prosim. Potrpite malo, pa vam vse razložim. Včeraj zjutraj ste gotovo slišali, kako sta žalostno brenkala šentjanska zvonova. Jelenko iz Karmela so nesli pokopat. Zdaj se drugega na svetu ne vidi od nje nego majhen kupec prsti, pa, pa — — — trije otročiči, angelčki, sirotice, tičice, ki odpirajo lačne kljunčke, kje bi dobile kako drobtinico. Ni prav vesela ta povest! Oče, saj ste ga gotovo poznali, — rudar nekje tam s Koroškega, je pred dvema letoma obležal nekje na Krasu v glavo zadet in ni več vstal. (Bil je že prej Bog pomagaj! Preveč je potreboval žgane pijače. — Bog mu bodi milostljiv — in zato ni za družino kaj ostalo. Bila je Jelenka vesela, zdrava deklina, samo življenje, rdeča kot roža in skočna kot srna —; pa jo je tako pobral ta blaženi zakonski stan, da se je že pri prvem otročiču kot treska posušila in počmerila kot preslica. Nad sedemdeset jih že nosim na grbi, pa se še vedno bolj postavim, kot se je ona — Bog ji daj dobro! — pri tridesetih.) Revščina je zijala Jelenkovim iz tiste njih borne sobe že tedaj, ko je mož odšel v vojake, in ko so ji zagrebli moža, seveda ni bilo nič boljše. Tista mrva podpore, kaj je to! Včasih sem mimogrede stopila k nji, — jaz sem ložje kaj poiskala zanjo, ko sama ni mogla od otrok —, pa tako zračnega stanovanja še nisem videla. Sam zrak, nič drugega nego zrak, pa ena podrta postelj in en stol, pa en zaboj s cunjami! Vse prazno! Moja podstrešna izbica je kraljevska palača proti taki praznoti.

Klančevka. Ni prazna najbolj revna bajta, če jo polni otročji smeh in jok. In najbogatejša hiša je prazna puščava, če se ne razlega po nji otročja stopinja.

Maruša. Jelenka ni bila brez njih. Tri punčke, fletne kot zlata jabolka, so skakale krog nje in rastle in se redile, da je bilo veselje. Ona vsak dan bolj suha, dekletca vsak dan bolj sveža in polna. Vse jim tekne. Jaz to dobro vem, ker sem bila zadnji teden ves čas doli, dokler ni izdihnila. Take reči se ne pozabijo. Kamen bi se razjokal, ko bi videl mlado vdovo, ki mora vzeti slovo za vedno od svojih črvčkov in jih pustiti same z največjo revščino za doto, gole kot miške.

Klančevka. Kje so zdaj?

Maruša. A, kje; za par dni jih je vzela soseda k sebi, ki se pa sama iz otrok ko-

Cesar Karel na Primorskem: Sprejem v Labinju.

granata raztrgala srce. — — — Oj, gotovo vse ve, vse vidi. Tudi to-le odejico, lepo pisano. Kolikrat je prišel tiho, da ga še slišala nisem, pa stal za menoj in gledal, ko sem jo vezla za dete svoje in njegovo. Pa me je lahko pogladil po glavi, pa zašepnil mehko kot pomladna sapica: »Anica moja, Bog daj, da bi bilo srečno!« — In ko je prišel fantek, majčken, drobčken, s tistimi malimi prstki, z višnjevim — njegovimi — očki in je zagibal z ročicami in nožicami in se oglasil s tistim nežnim glaskom, kakor mucika! Pa so ga povili in sama sem ga odela s to-le odejico; pa so ga nesli h krstu. Ko je prišlo dete, ga je pritisnil k sebi, pa poljubil in mu zašepetal: »Angelček si, moj angelček.« In jaz za njim! — — — Ali so angelčki? — — — Ne, ne; črne misli, bežite! Angelček je bil moj Janko, ko je spančkal tam-le v vozičku, kjer sem ga tolikrat prekrizala. Pa sem si ga dela v naročje in me je gledal z drobnimi očeski, pa se

Klančeva hiša premočna in Klančeva mati predobra.

Klančevka. Znaš pa. (Skoraj bi še mene spravila v boljšo voljo.) Kaj bi pa rada?

Maruša. Hvala za vprašanje! Ne gre tako brž. Moja povest je danes daljša, kakor jih imamo pri svoji biri berači drugače v navadi. Vidite, mati, — najprej mi dovolite, da se malo vsedem in se počijem, vaš Klanec ni zastoj Klanec; upehal me je.

Klančevka. Sedi ali stoj, kakor hočeš!

Maruša. Hvala, hvala, preveč ste prijazni! Veste, danes zase prav nič ne prosim. Mi tudi pravzaprav treba ni. Dobrih ljudi in dobrih src je toliko tu po naši fari, da se meni vojska prav nič ne pozna. Izobilja ni, potrebnega pa dobim dovolj. Boljše se mi godi kot marsikom in še z

maj vidi. Zdaj, ko je za moko tako pičla, je še to zanjo preveč. Danes jih še obdrži, če bi bilo treba; jutri bo pa že treba jim drugod poiskati doma. In to dolžnost sem jaz prevzela nase, da jim ga preskrbim, jaz, Maruša Ocepek, izpod šentjanškega zvona doma, po svojem stanu beraška. Tako je in zdaj vam, dobra Klančeva mati, naravnost povem, da me s parom volov ne potegnate od hiše, če ne obljubite za te moje angelčke novega doma tukaj pri vas na Klancu hiš. št. 5.

Klančevka. Pri nas? — — —

Maruša. Dà, pri vas, ravno pri vas. Prostora imate, pridelkov na kupe, denarja dovolj. Vem, da ne prosim zastonj.

Klančevka. Kako moreš to vedeti? Jaz sem trda, brez srca. Ravnokar sem zapodila staro Agato. Ne molim nič, nisem bila v cerkvi že leto dni, ljudi sovražim, jaz — — — jaz — — —

Maruša. Le izpovejte se svojih grehov, pa ne meni, ampak za to postavljenemu spovedniku. Jaz dozdam še nisem za ta posel. Moje tičice boste pa prav vi spravili v varno gajbico. To je pribito.

Klančevka. Idi! Čudna si!

Maruša. Nič čudna, prav nič. Mar sem malo preišljala, (od snoči vem, kar vem. V skrbeh sem prilezla včeraj proti večeru v šumo k znamenju, kjer smo začeli majnik, in tam sem prosila Marijo, naj mi dá v mojo staro, zaprašeno glavo kako pametno misel.) kam s punčkami? Ali naj jih vlečem k županu, da jih bo na občinske stroške razdelil? Ali naj jih spravim k sebi in naj beračim za štiri, ko bo še za eno noga kmalu pretrda? Pa ste mi prišli vi na misel in skrb mi je odlegla, kakor bi mi bil kdo kamen odvalil od srca. Zdelo se mi je, da vidim vašega sinka, vašega ljubelega angelčka, in mi je kazal gori na vaš griček, češ, namesto mene naj dobi moja mama kar tri naenkrat.

Klančevka. Moj Janko!

Maruša. Seveda, vaš fantek! In vaš mož bo tudi blagoslovljal novo družinico. Vidite, dobra mati: Vojska je huda reč: razbija, mori, seje sovraštvo. Zato jo je treba popravljati z ljubeznijo. In največji revčki so nedolžni, osiroteli, zapuščeni otročiči. Zanje poskrbimo! Kako je že rekel Gospod: »Kdor sprejme katerega izmed teh malih, mene sprejme.«

Klančevka. Pa Agata mora nazaj!

Maruša. E, kaj Agata? To vam pripeljem, kadar hočete. Če je sploh šla? Ali mislite, da se taka stara omara tako hitro dá prestaviti iz svojega kota? Ko sem prišla, sem jo videla, kako se cmeri tam pred hlevom; par sva jih rekli, pa sem takoj izprevidela, pri čem da je. Počakaj, sem ji rekla, da jaz opravi, potlej bo tudi tvoja pravda izdelana.

Klančevka. Ali res? Moj Bog!

Maruša. Kajpak da je res. Stara Maruša ne laže. Pa še nekaj! Tam-le na steni imate tudi Žalostno Mater božjo, kakor je v šumi. Ona ima usmiljeno srce za vas in za vse. Dolí v znamenju je treba rož. In vi jih imate: vijole vam že cveto, hijacintov imate polne rožnice. Že zavoljo njih mora Agata nazaj, ker če ostanete sami, vam bo vse usahnilo.

Klančevka. Kaj ne, kakor je že usahnilo moje srce. Pa zdi se mi, da mi je moj fantek naškropil božje rose tu semkaj in da zdaj zopet oživlja moja duša.

Maruša. Danes zjutraj sem slišala še drugo povest o taki božji rosi za vela srca. Saj jo poznate Krovčevo mater, tudi vdovo samo, samcato kot štor v gori. Dva fanta je dala na vojsko. Že dolgo vrsto mesecev ni slišala nič od njih. Vsa je bila potrta. Komaj se je snoči pri naši pobožnosti v

šumi držala pokonci. Potolažena je odšla domov in ponoči ji je Žalostna Mati božja poslala sanje. Videla je sinova — enega na Ruskem, drugega na Laškem, ujeta, živa. Danes zjutraj je pa prišla pošta od obeh, da je resnico gledala. Videti bi jo morali, kakšna je zdaj, kar vse se ji smeja in gre, da ji kar krilo frli krog nje. Nad menoj je ravno prejle vpila z njive, naj pridem gori, da mi dá, kar hočem. Ne

in grobov poln, s solzami oškropjen in s človeško krvjo namočen. Vê pa tudi, da je tu gori (pokaže s palico kvišku) doma ljubezen, ki vse ogreje in omehča, pozida in oživi in obseje z rožami, ki nikdar ne zvenejo. Tudi tiste, ki so danes v vašem srcu pognale, ne bodo zvenele nikoli.

Zastor.

(Konec tretjega dejanja.)

Cesar v Labinju: Cesar se ljudomilo ustavlja ob onemoglem starčku.

zgrešim te, sem ji rekla, samo zdaj ne utečnem, imam druge imenitnejše opravke, kakor da bi basala koš zase. Torej, kdaj naj pripeljem svoje punčke?

Klančevka. Moja duša je lahka, kakor golobček. Stara Maruša, tvoja pošta me je ozdravila. Pripelji mi brz, brz otročiče, ki mi jih pošilja moj angelček. Bog bodi zahvaljen!

Maruša. Ostanem v besedi. Proti večeru prikrevljam zopet in oddam, kar je vašega in božjega. Moja palica vé, da je svet (potrka s palico) mrzel in trd, pogorišč

Prvi ruševac.

Spisal M.

(Konec.)

Na vzhodu je začelo nebo rdečiti. Ptički so se začeli oglašati, mogoče jih je predramil ruševac s svojim pihanjem in grulenjem. V vsakem grmu je bil koncert; vse je pelo, cvrčalo, drobilo, žvižgalo — vse pa je posekal s svojim močnim glasom oponašavec.

Sklonil sem se tiho k najemniku in ga vprašal: »Ali greva? Kaj takega še

Cesar na Primorskem: Star mož se očividno zaupno razgovarja s cesarjem.

nikdar nisem videl! »Le mirno sedite, upam, da ga priključem. Streljajte, kadar bo stal pošev, ne v rep ali v vrat!«

Mraz me je tresel, vendar sem ubogal. Najemnik začne pihati. Da ga more človek oponašati, mora imeti vse prednje zobe, če ti le en zob manjka, uhaja sapa, petelin takoj loči in se ne odzove. Izpočetka piha na vso moč, kolikor mu sapa da, toda nobenega odgovora ni. Čez kakih pet minut se pa oglasi ruševca-zmagovalec, in prifrči 100 korakov pod naju na sneg, zapiha in odskoči trikrat, štirikrat in gruli in pleše okoli grma, v katerem je sedela samica, češ, poglej me, kako sem lep in močan, nikar ne poslušaj teh mladičev-slabičev.

Po dvajset, trideset korakov okoli grma dudla, pa se obrne in se ves našopirjen vrača. Nato zopet zapiha, isti odgovor dobi iz najinega skrivališča —

se zaplazi, peruti kar zarežejo v sneg, da zaškriplje. Z glavo je obrnjen proti meni; kako mu žari oko in rdeče obrvi nad njim! proti najinemu skrivališču gleda, kot kipa sva nepremična, nič sumljivega ni opazil, zato se začne obračati in ogleduje spodnje grme.

Ko se je zasukal pošev od mene, ga ujame na muho in ustrelim. Votlo odmeva strel po planini in se gubi v jelovških gozdih, ruševca tiho odleti, ptice-pevke trenutno utihnejo, petelin pa zaplahuta po snegu, midva planeva pokoncu, noge so trde od dvehurnega sedenja, in jo ubereva za njim. Najemnik mi kliče:

»Zadet je, če se vzdigne, ustrelite takoj za njim v zrak, da nama ne uide!«

Ruševca se premetuje po snegu, midva pa tečeva za njim. Ko vidi, da ne ubeži, lepo položi glavico po snegu, da ga primem.

Kako si krasan! Oči rjave, nad njimi rdeče obrvi, vrat in prsi so črne in se na višnjekasto izpreminjajo, noge sodokrempljev poraščene z rjavkastim in sivkastim perjem, po hrbtu je črn, vmes ima sivkaste pike, peruti so temnorjave, na prigribu imajo belo liso, sredi čez peruti je bel pas, škarjasti rep je črn kot oglje, na vsakem kraju ima po šest krivcev, perje pod repom je snežno belo. Kljun je močan, črnkast in ukrivljen kakor pri roparicah.

Tri šibre so ga zadele v desno perut in mu predrle život, in vendar še podrhtava in trepeče, zato mu najemnik zavije vrat...

Nato stopi h grmu, odreže in zvije majhno trto in jo pretakne skozi nosnice, poraščene s perjem, meni pa utrga smrekovo vejico, da jo za-

taknem za klobuk, eno vejico pa dobi ruševca v kljun.

»Rečem Vam, tak ne bo padel več letos na planini, to je stavec, 6 krivcev ima na vsaki strani, taki so redki. Prav, da ste odbili tega pretepača, zdaj bodo peli manjši, še junija ga lahko slišite, dokler bo kaj snega okoli vrhov po kotlinah.

Bal sem se, da Vas bo prvi premotil, ko je bil tako blizu, pa je bilo še premrčno in pa dvoletnik je bil, ker se mu je šele eno pero krivilo.

Potem sem se bal, da se Vam bo rokla tresla, ker je tako zeblo, jaz sem tudi trepetal.

Po strelu sem se bal, da bi se vzdignil,

potem ga več ne dobiva, ali pa da bi se zavlekel v kakšno luknjo, saj si še pod snegom izkoplje rov, da more do hrane. Ali Vam nisem pravil, da bo danes jutro kot nalašč za petelinji lov, ker je bilo tako mirno? Včasih se kakšen petelin nič me zmeni za pihanje, včasih pa nastane veter in petelin se ne more spoznati, odkod vaba, in človek ne ve, kam potegne veter, da bi vedel ravno prav močno pihati.

Srečo ste imeli, da prvokrat ustrelite takega starca. Večkrat sem šel po štirikrat, petkrat zastoj na planino. Malokrat se vidi tak boj, kot sva ga danes gledala. Ali ni bolj zanimiv ta lov kakor na debelega petelina? Lovca priskače do drevesa in ga sklata, kadar brusil, ta pa poje in pleše in vse vidi in sliši.

Tako mi je govoril najemnik.

»Zdaj bi se ga upal pa še jaz priključiti. Saj sem dobro pazil, kako ste pihali.«

»Že mogoče, jaz pa prvokrat še nisem znal, velikokrat sem poizkušal, da sem natančno zadel, umetnost je v tem; kolikor bližje je petelin, toliko slabotnejše se mora vabiti.«

Ruševca je naš najlepši ptič. Kakor nalašč je ustvarjen za planino. Kdo ga bo opazil, ko smuka med ruševjem in pritlikastimi grmi, pobira polže in žuželke, zoblje jagode, kljuje mačice, požira kamenčke in se koplje v pesku? Zvali in pase se na tleh, kadar pa mladičkom perje izpodraste, zlete na drevje, na katerem celo življenje prenočujejo, da so varni pred najhujšimi sovražniki pred kunami. Celo leto molči, le ko nastopi spomlad in se pokažejo prve prekoprnine, takrat mu zavre kri, da prifrči na zemjo, piha in pleše, se bije s tekmeci za ruševca — ljubezen mu je v pogubo, takrat ga človek zalezuje, oponaša in strelja.

Iz Sibirijske. Pred tatarsko čajnico v sibirskem mestu. Tatarjem, ki so mohamedanske vere in so jim opojne pijače po veri prepovedane, je čajnica to, kar je nam gostilna — tam si ob čaši čaja in preprosti godbi preganjajo skrbi in čas kratijo.

toda precej šibkejši, petelin steza vrat in se ogleduje, češ, ali ga čaka še nov boj, pa zopet gruli in pleše.

Igra se nadaljuje, spodaj pihanje, isto posnemanje pri nama, ves divji jezno zapiha nagloma zapored čvščvšč kakor prej nikoli, najemnik stori isto, ruševca se začne pomikati proti nama, nekako zbežgan je, ker ne more zapaziti tekmeca, sedaj se zakadi na eno stran, sedaj na drugo, najemnik se skloni za moj hrbet in ga vabi in piha v zemljo, prav slabotno.

Od mraza in razburjenja sem se tresel, češ, ali bo prišel na strel, ali bo spoznal, da je vse le prevara. Pred nama 40 korakov je bil majhen zamet in ravno nanj

Anton Kunc

pri gorskem strelskem pešp. šte. 2. doma iz Rovt, padel za domovino na laškem bojišču, pokopan v Mohorini na Krasu. Počivaj v miru, dragi Tonče, bodi ti lahka slovenska zemlja!

Janez Hudec

iz Šm hela nad Mozirjem, padel na gori sv. Gabrijela dne 28 avgusta 1917.

Štel komaj si let šele dvakrat deset, hitela te smrt je že v cvetju požet!

Silno trdoživ je ruševca kakor divja koza; na planini se zvali, tukaj kljubuje vsem vremenskim nezdodam. Lov na ruševca je naporen, človek mora kljubovati mrazu, par ur sedeti v snegu, česar ne vzdrži vsakdo. Vendar kakšen užitek ima lovec, ko ga zasliši pihati in gruliti, to mu požene kri k srcu, zato tako vleče še starca na planino, na ruševca.

Nazaj grede sva ugibala z najemnikom, zakaj imajo gorski strelci št. 2, pri katerih služijo po večini ljudje z naših planinskih krajev, poleg planike še krivce za kapo. Ogram ta noša tako ugaja, da se jih kar nagledati ne morejo — tudi došlim nemškimi vojakom so bili strelci s planiko in krivci silno všeč. Eden je menil: ruševčevi krivci pomenijo žilavost in

vztrajnost, s katero se ti polki bore za naše planine; drugi je pa bolj poudarjal razkačenost, s katero odbijajo soseda-tekmeča, ki steza svoje pohlepne roke po naši zemlji. Kdo ima prav?

Razno.

V deželi Meluzine.

André Theuriet. — M. J.

Ali poznate pravljico o Meluzini? Ta legenda je bistveno francoska in zato je, kakor mnogo naših narodnih pravljic, veliko bolj razširjena po Nemčiji, kot pa v naši domovini. Na oni strani Rena je navdahnila že mnogo pesnikov in glasbenikov. Od štirinajstega stoletja, ko je zložil neznan star francoski pesnik pesem o Meluzini, kopajoči se vili, se nismo nič več pobrigali za to, tako pesniško legendo, ki je gotovo ena najlepših narodnih pravljic.

Meluzina je bila kraljičina, hči albanškega kralja in neke vile. Stanovala je ob vznožju prostranih gozdov v deželi Poiton. Ko je nekega dne zasledoval Raymondin, grof iz mesta Poitiersa, po gozdih divjačino, jo je izgubil iz oči in zgrešil pot.

Že se je zgrnila na zemljo noč in grof je iskal poti z velikanskim naporom, ko je prišel na neko jaso, kjer je izpod skale žuborel bister studenček. Ob naraščajočem luninem svitu je naenkrat zapazil roj mladih

strastne ljubezni sposobni storiti vse, tako je bil tudi Raymondin silno zadovoljen s takim pogojem in malo dni po tem dogodku so res obhajali poroko z velikimi svečanostmi v Poitiersu, akoravno niso bili Raymondovi starši preveč razveseljeni, ko se je poročil globokoverni Raymond s tujo kraljičino, najdeno v gozdu. Kot poročno darilo je dala Meluzina sezidati v Lusignanu kraljevi grad, katerega obzidje se je vzpenjalo kakor začarano.

Mlada poročenca sta tam živela že leto dni, ko je rodila kraljičina sina, ki je imel le en zob, a tako čudno razvitega, da so dečka jeli nazivati »Geoffroy z velikim zobom«.

Leto pozneje je prišel na svet drugi deček, ki je imel le eno oko, in to sredi čela. Še kasneje je bil rojen tretji deček s to posebnostjo, da je imel le eno uho. Videč vse to, se je začel Raymondin vznemirjati, akoravno je tako oboževal svojo ženo. Svojo žalost je potožil mlajšemu bratu. Ta mu je rekel, da ima pri tej stvari gotovo hudi duh svoj vpliv in če ni mogoče njegova žena — čarovnica. Tedaj je Raymondin svojemu bratu odkril tajnost, da se njegova žena zapre vsako soboto za štiriindvajset ur v svojo sobo, ne da bi vedel kaj takrat tam dela.

Mlajši pa je rekel preudarno: »Trebalo bo pa vseeno zvedeti. Gotovo upravlja kako zlo, in odtod prihajajo vse nesreče.«

Ko je prišla sobota, sta se odpravila oba brata prav tiho proti Meluzinini sobi; Raymondin je pogledal skozi luknjico pri ključavnici in kar je videl, ga je silno presenetilo. —

Meluzina se je kopal v široki vodni posodi in je pri tem pela in si česala svoje opojne zlate lase, medtem ko je grof s strahom zapazil, da se njeno telo končuje v kačji rep.

Gotovo ni nihče dvomil o tem tedenskem spreminjanju kraljičine v tako čudno morsko bitje, in to vsakokrat, kadar se je ob sobotah zaprla v svojo sobo.

Raymondina je pri tem pograbila silna jeza in z nepreudarnim sunkom je vdrl skoz vrata v sobo. Pri pogledu na razjarjenega soproga je Meluzina obupno kriknila, izgubila v zraku in se ni od tistega dne nikdar več povrnila.

Toda še večkrat v mesečnih nočeh so jo čuli, ko je pretresljivo otožno pela okoli gradu, ki ga je nekoč sezidala.

Ali pa je tiho prišla v spalnico svojih otrok in jih mehko, sladko pozibavala.

Raymondinovi nasledniki in sorodniki so potem sezidali v okolici še mnogo gradov, tako se tudi povsod tam, kjer leže njihova posestva, čuje pravljica o Meluzini.

Na Luksemburškem neso pri majski procesiji na svileni rdeči blazinicah zlat ključ, ki je baje tisti, katerega je rabila Meluzina, da se je zaprla v svojo sobo, kjer se je vsako soboto spremljena kopala.

Spretno se je izrezal.

Ruski car Peter Veliki je l. 1706. obiskal Kijev in se je nastanil v stanovanju arhimandrita

(samostanskega predstojnika, nekakega opata) Romana. Pri jedi so stregli menihi; za postrežbo carju sta bila določena dva že postarna redovnika. Starejši izmed njih, starček s srebrno belimi lasmi, je moral za to skrbeti, da je imel car dovolj pijače, ki je ni ravno zametaval. Toda starček je bil za točaja tako neroden, da je prevrnil cel ploščnik s steklenicami na carja in ga do kože premočil. Ves razjarjen je skočil car Peter pokonci in s stisnjeno pestjo nameril, da bi ubogega meniha zaradi nepazljivosti kaznoval. Toda stariček se ni niti za trenutek zbežal, ampak stopil za korak nazaj in z visoko dvignjeno desnico slovesno dejal:

»Ne po kapljicah, ampak v nalu — kot to vino — naj se razlije nebeški blagoslov nad

Bivši ruski vojni minister Suhomlinov, ki je Rusijo izdal sovražnikom, da je mogel streči ničemurnosti svoje, od prvega moža ločene, razuzdane žene.

našega velikega carja. Bog bo njegove sovražnike v prah ponižal in razdrobil kakor te steklenice, ki v črepinjah leže pred tvojimi nogami!»

Car se je moral nasmejati spretnosti in

Na nizozemski—belgijski meji.

deklic, razveseljujočih se v čisti vodi, izmed katerih je bila ena očarujoče lepote. Njeni zlati lasje so se usipali na njene snežnobeke rame in česala jih je z zlatm glavnikom.

Ta lepa kraljičina je sprejela Raymondina kar najvljudneje. Povabila ga je k skupni večerji, potem pa so se skupaj z ostalimi vilami radovali pod srebrno mesečino.

Raymondina je njena lepota tako oamila, da jo je poprosil za roko, in ona — ki ni bila druga kot ravno Meluzina — je privolila v zakon, toda pod edinim pogojem: — da bi se smela nemoteno vsako soboto zapreti v svojo sobo, ne da bi jo on kasneje popraševal, kaj tam sama dela.

Kakor vsi ljudje, ki so v prvem navalu

Svatbeni običaji na Bolgarskem.

modrosti, ki se je stariček z njo izmuzal iz neprijetnega položaja. Segel mu je v roko in ga je imenoval za bečorskega arhimandrita.

Ženska ničemurnost

je bila vedno znana. Izkopine n. pr. so pokazale, da so ženske na Kreti že v prazgo-

dovinski dobi nosile koše, ki jim pravimo modrci. Grški pesniki se norca delajo iz modrcov svojih sodobnic in še znameniti rimski zdravnik Galenus svari pred njimi. V Rimu so jih pletli z mehkih delov lipovega lubja, katera je hotela pa krepkejšega, si ga je kupila z vrbovja.

Doma in po svetu.

Doma vlada napoveduje novo, ostrejšo postopanje. Začela je s tem, da nam že prepoveduje shode, da našemu ljudstvu prepoveduje vnetati se za habsburško Jugoslavijo, manifestirati s sv. Očetom in cesarjem Karlom za sporazumen mir, po katerem bi vsak narod dobil to, kar mu po božjem in človeškem pravu gre, da more dihati in se v miru razvijati na korist skupne avstrijske domovine, izkratka, vse se je zavzelo, od ministra do zadnjega policijskega stražnika, da v vsi naglici začno v naše narodno telo zabijati pilote in graditi »nemški most do Adrije«. Pa naj bodo ti pionirji preverjeni, da tega mostu, ki ga niso zgradili v tisoč letih, tudi v par letih ne bodo sezidali. Zaveden narod, kot smo Slovenci, se ne da kar z eno potezo min. peresa z zemlje odpraviti. Ali mislijo, da bo narod, ki je toliko žrtvoval za dom in ce-

platno deni pokrovko. Okisano platno ves neprijetni duh vaše vzame.

Neprijeten duh odpraviš iz loncev, kozic, skled itd., če jih osnažiš s soljo. Pest soli deni v posodo in nad ogenj, nato pa z belim papirjem dobro izdrgni. S tem posodo hkrati očistiš in sol ji ves duh odvzame.

Madeže spraviš s temnega blaga, če skuhaš bršljinove vode. V ta namen kuhaj bršljin pol ure na vodi, nato v bršljinovi vodi blago izmivaj — ne da bi ga dlje namakal — ampak tlači ga, da se pene delajo. Če ni dobro, ga še enkrat dobro izperi in pretlači, nato pa v čisti, mlačni vodi izplakni. Ovijati ali ožemati ga ne smeš, da se blago ne raztegne, ampak voda naj se sama odteče in tako blago posuši.

Blago na tak način postane lepo, lister n. pr. kot nov.

Izlikati se mora, dokler je blago še malce vlažno. Če se blago dodobra posuši in potem za likanje vnovič namoči, ni nikdar več tako lepo kot je bilo prej.

Razširjajte „Ilustrirani Glasnik“!

„JUNAKI“.

sarja, ki je toliko poguma in odločnosti pokazal v vojski, to požrtvovalnost, ta pogum in odločnost pozabil v mirnem kulturnem delu? Saj na nekulturen in ne miroven način nas menda vendar ne mislijo iztrebiti z naših rodnih tal? Naš narod je v vsej potrpežljivosti prenesel navale divjih Obrov; prenesel napade besnih Madjarov, ko so silili na jug; prenesel strašno dobo turških roparskih pohodov, požigov, morij; dajal je Turkom celo lastno kri, da je iz nje vzrastlo najstrašnejše turško orožje — jančarji, strah in trepet našega naroda. In vendar ni izginil! Je pač odletel zdaj pa zdaj drobec, toda celota je trdna, neomajana ostala. Tako bomo tudi ta vihar, ki je čez noč nad nas privršal, v zvestobi do Boga, cesarja in domovine premagali. In ko se Czerninov in Seidlerjev ne bo nihče več spominjal, bo naš mali rod vril po Adriji svoj »slovanski brod«.

Vojska gre svojo pot naprej. Nemci so Francoze in Angleže s širokoustnimi Amerikanci vred zopet v beg zapodili. Ko bi se znali tako vojskovati, kot znajo govoriti, bi morali biti že davno v Berlinu. Seveda pa kljub temu še niso na koljenih, zato je upanje na skorajšen mir enako ničli. Bog daj, da bi začela vendar enkrat pamet in srce odločevati, ne pa kar naprej divji, krvavi, brezsrčni meč!

Domače stvari.

Roje mravelj najlažje odpraviš, če tisto mesto, kjer si roje opazil, poliješ z zelo slano vodo.

Neprijeten duh pri kuhi zelja, repe, vohrovta, fižola itd. zabraniš, če pokriješ lonec s kosom platna, ki si ga v kis namočila. Če

Zmes.

Ni drugače. »Kaj — šele po štirinajstih dnevih mi moj dežnik nazaj prinašaš, ki sem ti ga posodil?« — »Nisem sam vzrok, dragi moj! Zakaj je pa ves ta čas tako dež lil?«

Tako se reče. Dama dragonskemu poročniku: »Pravzaprav je nespametno nositi ostroge, kadar ima človek dopust in ne jezdari.« — Dragonec: »Saj Vi, milostna, tudi nosite kurje perje za klobukom, pa nikoli jajec ne nesete.«

Dober vzrok dopusta. Narednik: »Zakaj hočeš na dopust?« — Infanterist: »Prešiča bomo klali.« — Narednik: »Kaj, zaradi tega naj vam dam dopust?!« — Infanterist (pomišlja): »No pa zapišimo — smrt bližnjega sorodnika!«

Težave s pobi. Učitelj prinese v šolo zvezke z nalogami: »Tukaj sem napravil dva kupca.« (Pobje se zareže.) — Učitelj (še ni bil na jasnem): »Če takoj ne nehate, bom še enega pred vrata posadil.« — Gromovit smeh, pobje se drže za trebuhe.

Varuj se slabe družbe. Sodnik: »Zaenkrat ste oproščeni, toda glejte in pazite, da zopet ne zaidete v slabo družbo.« — Toženec: »Bom, gospod sodnik, midva ne bova nikoli več skupaj zadela.«

V živinozdravniškem uradu. Sluga: »Za gospoda Travnja prosim razpravo o goveji kugi.« — Tajnik Šolar: »Govejo kugo ima gospod Konjšek tu zraven, jaz imam le kugo na gobcu in parkljih.«

ENTENTIN PUSTNI
GODEC:

»Tak strašen instrument imam, trobim tako, da imam glavo že kot čeber, — kadar pa Nemci ofenzivo začno, moram pa bežati!«

ZNANEC:

»Preširoka usta imaš, pa prešibke nožice, ki ne morejo dolgemu jeziku slediti.«

Strah. Janez Korajžen pride ves preplašen k župniku: »Gospod župnik, gospod župnik, strah sem videl!« — »Kje pa, Janez?« — »Za pokopališkim zidom, sinoči, ves čas, ko sem tam mimo domov šel.« — »Dobro! Kakšen pa je bil?« — »Čisto taka ušesa je imel kot osel, gospod župnik!« — »Janez, zaradi tega pa lahko čisto mirno spiš, to je bila brez dvoma samo tvoja senca, ki te je tako prestrašila.«

Moderna slika. Prijatelj: »Kaj ta slika pravzaprav predstavlja?« — Slikar (ogorčen): »Čuden človek, s takim vprašanjem — — — Boj tigra s kačo!« — Prijatelj (pomirjujoč): »Seveda, to že vidim... samo to bi rad vedel, kateri je tiger, katera pa kača?!«

Plavanje je edina umetnost, ki jo mora človek površno izvrševati, da se je temeljito nauči.

V gostilni. Gast: »Slišite, zrezek že močno diši!« — Natararica: »Že diši? Vidite, potem je pa zadnji čas, da ga pojedete!«

UTRINKI.

Pri mnogih ljudeh je zadnja čast, ki jim jo izkazujejo, tudi njih prva.

Pošteno stremljenje dobi prej ali kesneje svoje plačilo — ponavadi kesneje.

Nevoščljivost se smeja, kadar se drugi jeze, in se jezi, kadar se drugi smeja.

Marsikdo svoje napake samo zato tako zadovoljno priznava, da mu jih ni treba odložiti.

Sebični in hudobni ljudje so podobni plazovom: Ko sami v globočino grmé, poizkušajo še druge s seboj potegniti.

NOVE KNJIGE.

Apostolski molitvenik. Izdalo apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije. V Ljubljani 1918. Tiskala Kat. tiskarna. Zelo dober in enako potreben molitvenik vsem Slovincem, preprostim in izobraženim koristen in zato vsega priporočila vreden. Seznanja nas na kratko, pa hkrati temeljito o naših ločenih krščanskih razkolnih, pravoslavnijskih bratih, zlasti Rusih, o verskih razlikah med nami in njimi, o njih okrnjenem cerkvenem življenju, o delu za edinost. V drugem delu prinaša tri »molitvene ure« v ta namen zložene. Posebno hvale vredno je to, da so v velikem delu sestavljene s krasnih molitev vzhodne cerkve. Med običajnimi molitvami nam nudi v tretjem delu zopet veliko globoko pesniških vzhodnih molitev, ki bodo versko pojmovanje in čuvstvovanje pri vsakem bralcu le še razširile in poglobile.

Framydol je sredstvo, ki pomilaja rast las, tako da radeči, svetli in osiveli lasje in brada dobijo trajno temno barvo. Ena steklenica s poštno vred K 3-25, po povzetju stane 45 vin. več.

Rydyol je rožna voda, ki blede lica naredi nežno rdeča. Učinkuje čudovito! — Ena steklenica s poštno K 2-45, povzetje 55 vin. več.

Naroča se pri: **JAN GRODICH, drogerija „Engel“, BRNO št. 365, Moravsko.**

Tiska in izdaja Katoliška tiskarna, Ljubljana.
Odgovorni urednik JOSIP KLOVAR.